

Jeg tror, at de to her foreslaaede Baner falde ind under denne Klasse, og forsaavidt billigere jeg ganske det Princip, hvorpaa den foreliggende Jernbanelov er bygget. Den af de to foreslaaede Baner, som i saa Henseende forekommer mig at være mindst tvivlsom, og i saa Henseende er jeg i Modstrid med forskellige af de foregaaende ærede Talere, er uagtelig Thistedbanen, thi det forekommer mig, at den, som rigtig paapeget af Regjeringen, er den naturlige nordlige Fortsættelse og Afslutning af den vestjydske Bane paa samme Maade, som Benhøjssjællandbanen er det af Ostbanen. Hvad angaar Åsensbanen, da forekommer det mig, at denne uagtelig i en noget højere Grad har Karakteren af et kommunalt Anlæg, og i alt Fald forekommer det mig, at der, for at den skulde fremtræde fuldstændig i den Grad som Statsanlæg, maatte paa en vis Maade, om jeg saa maa sige, kræves en Fortsættelse af den, saaledes at Åsens ikke blev Endepunktet, men Udgangspunktet for en Forbindelse med Nordflensborg igennem Dampskibsfart. Derved vilde jo den hele vigtige Jernbaneforbindelse med Hamborg blive dels lettere og dels kortere og i alt Fald for en stor Del af Aaret behageligere end den nuværende om ad Fredericia. Hvad angaar derimod Banernes specielle Retning og de forskellige Spørgsmaal, som knytte sig til de foreliggende Bestemmelser om kommunale Tilskud med videre, da skal jeg ikke her gaa nærmere ind derpaa — i mange Punkter kan jeg slutte mig til de Udtalelser, der ere fremkomne fra forskellige Talere — thi disse Spørgsmaal vilde vistnok finde deres rette Afgjørelse i et Udvalg; men idet jeg saaledes i det Hele billiger og glæder mig ved det foreliggende Lovforslag, maa jeg tilføje, at der er nogle Ord i de det ledsagende Motiver, som jeg maa opholde mig noget ved, derved nemlig, at det udtrykkelig siges, at man ved de i den senere Tid indvundne Erfaringer maa føle sig bestyrket i Overbevisningen om Nødvigheden af i de nævnte Landsdele — det vil sige Sjælland og Fyen — at foretrække den direkte Anvendelse af Statens Virksomhed i denne Retning, fremfor at overlade Udviklingen af de vigtigste Samsærbelsmidler til den private Foretagelsesaaend. Jeg tilstaar i saa Henseende, at jeg ikke kan se, hvad Forskjel der er imellem Zinten Ost for Storebelt og Vest for Storebelt. Der er allerede for nogle Aar siden, i 1873, i en Lov om Jernbaner paa Sjælland og Falster blevet fremdraget adskillige Banelinier i Sjælland, der forekomme mig at være af lige saa stor Betydning som den her foreslaaede Åsensbane, uden at der vist er nogen Udsigt til, at disse Baner kunne komme i Stand, hvor ikke Staten træder til og tager sig af disse Anlæg.

Det forekommer mig, at Falster Banen, det vil sige Banen fra Nykøbing og til Falsters Sydpynt, har fuldt saa stor Betydning som Å-

sens Banen; men ogsaa den vil neppe komme i Stand, naar den skal overlades til det private Initiativ. Jeg gaar imidlertid i saa Henseende endnu videre. Det er under denne Sag bragt frem af flere Talere, at det vistnok vilde være rigtigst, om Regjeringen erhvervede de nye anlagte private Baneanlæg: Randers—Grenaa Banen, Odense—Svendborg Banen og Silkeborg—Herning Banen. Jeg kan i det Hele slutte mig til denne Opfordring til Regjeringen; men jeg tilstaar, at jeg ikke ser, hvorfor man saa ikke skal gaa videre og udstrække det ogsaa til de sjællandske og de lolland-falsteriske Baner. Man vil vel henvise til, at det er saa meget større Anlæg, at det her gjælder om saa langt større Kapitaler; men jeg tror, at til Gjengjæld vilde disse større Kapitaler betale sig nok saa godt, og da det er en Operation, som senere eller tidligere skal foregaa, idet det dog er Meningen, at Staten engang skal overtage disse Baner, tror jeg, at det vil være heldigt at foretage den i Tide eller i alt Fald i Tide at forberede en saadan Overgang.

Det blev før af den ærede Minister fremhævet, at naar der er Tale om at fordrø en Dampfærge over Ødøesund, kan der henvises til, at man hidtil har ladet sig nøje med Dampskib mellem Aalborg og Nørresundby. Det forekommer mig, at der med endnu mere Nøje kan henvises til, at man nøjes med Dampskib mellem Korsør og Nyborg, mellem Helsingør og Helsingborg og mellem Kjøbenhavn og Malmsø, og der er vist ikke Udsigt til, at vi komme videre, saa længe de sjællandske Baner ere i privat Eie. Jeg siger ikke dette som en Bedreidelse til det sjællandske Jernbaneselskab; jeg anerkjender fuldt ud, at det har andre Hensyn at tage end Staten, at det har et Hovedhensyn at tage til Aktionærerne; det har jeg altid anerkjendt, selv naar jeg har kritiseret de sjællandske Jernbaners Bestyrelse stærkt. Men det forekommer mig, at alle saadanne Anlæg kunde langt lettere komme istand, dersom alle Baner vare samlede paa een Haand, og det forekommer mig ogsaa i andre Retninger at være af væsentlig Betydning, og navnlig at det vil bringe større Ensartethed i Driften og i Systemet. Det har jo i længere Tid været Tilfældet — nu er det væsentlig forandret, skjøndt ikke fuldstændig opgivet — at man i Sjælland og Fyen hjørte efter billigere Lagter end paa de sjællandske Baner, og det uagtet Sjællænderne vel kunde have Krav paa at høre ligesaa billigt, da de jo maatte bidrage til Anlægget af de jydske Baner lige saa vel som Beboerne af disse Landsdele. Idet jeg altsaa i Hovedprinciperne tillader mig at anbefale det foreliggende Lovforslag og haaber, at det i et Udvalg maa finde en nøje og indgaaende Drøftelse, som maa bære Frugt for de paagjældende Landsdele, tillader jeg mig at henlede den ærede Ministers Opmærksomhed paa de Spørgsmaal, jeg